

EU:s strategi för jord- och markhälsa för 2030

Miljödepartementet

2021-12-20

Dokumentbeteckning

COM (2021) 699

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL
EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH
SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN EU:s markstrategi
för 2030 Frisk mark till förmån för människor, livsmedel, natur och klimat

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 17 november 2021 ett meddelande med EU:s markstrategi för 2030. Bakgrunden är att försämring av jord och mark är storhot mot biologisk mångfald, jordbruk, människors hälsa och klimatet. Strategin syftar till att vara ett ramverk med konkreta mål och åtgärder för att skydda, återställa och hållbart nyttja jord och mark. Den övergripande visionen är att till 2050 ska ekosystemen i jord och mark vara hälsosamma och resilienta. Markstrategin är länkad till och ska fungera i synergier med andra policyer inom den gröna given bl.a. i EU:s strategier för biologisk mångfald och klimatanpassning. Kommissionen planerar att presentera en rättsakt om markhälsa under 2023.

Regeringen välkomnar den övergripande visionen om hälsosamma och resilienta mark- och jordekosystem inom EU till 2050. Regeringen värnar samtidigt om subsidiaritetsprincipen och om vikten av att respektera olika

nationella och lokala förutsättningar, inkl. de ansträngningar som redan gjorts och medlemsstaternas olika utgångspunkter. Sverige anser att mark- och jordfrågorna i huvudsak är nationell kompetens med begränsad gränsöverskridande betydelse och anser därför att utrymmet för EU-lagstiftning inom området är begränsat

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

EU:s markstrategi för 2030 aviserades i EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 som presenterades i maj 2020 (se faktrapromemoria 2019/20:FPM43). Kommissionens expertgrupp för mark har gett input till strategin som presenterades den 17 november 2021.

1.2 Förslagets innehåll

1.2.1 Vision och mål: uppnå god markhälsa senast 2050

Strategins syfte är att vara ett ramverk med konkreta åtgärder för att skydda, återställa och hållbart nyttja marken. Strategin är länkad till och ska fungera i synergi med andra policyer inom den gröna givna (se faktrapromemoria 2019/20: FPM13), och är främst förankrad i EU:s strategier för biologisk mångfald och klimatanpassning. Med stöd i en kombination av frivilliga och bindande åtaganden sätts ett antal mål på lång och medellång sikt.

Kommissionen planerar även lägga fram förslag på en rättsakt om markhälsa till år 2023. Även om markskydd tas upp i ett antal bestämmelser i EU-rätten och att åtgärder görs inom ramen för 2006 års temainriktade strategi för markskydd (se faktrapromemoria 2006/07: FPM45) anföras att det finns luckor som behöver täckas genom att inrätta en rättslig ram som ger marken samma skyddsnivå som vattnet, havsmiljön och luften. Kommissionen anför också att markförstöring får konsekvenser över nationella gränser och att den ojämna regleringen hos medlemsstaternas skapat ojämlika villkor för ekonomiska aktörer som måste följa olika markskyddsregler samtidigt som de konkurrerar på samma marknad.

Strategins vision är att alla EU:s mark ekosystem senast 2050 är av god kvalitet och därmed mer motståndskraftiga, vilket kommer att kräva mycket avgörande förändringar under detta årtionde. Då har skydd, hållbar användning och återställande av marken blivit normen. Marker med god markhälsa utgör ett viktigt steg mot att lösa våra stora utmaningar, dvs. att uppnå klimatneutralitet och bli motståndskraftiga mot klimatförändringar, utveckla en ren och cirkulär (bio-) ekonomi, hejda förlusten av biologisk

mångfald, skydda människors hälsa, stoppa ökenspridningen och hejda markförstörelsen.

2021/22:FPM23

Kommissionen planerar att ge i uppdrag till den nya utvidgade expertgruppen för markskydd att utveckla indikatorer för markhälsa och kommissionen anser att dessa bör övervägas på EU-nivå inom ramen för den nya rättsakten om markhälsa.

Strategin bygger på och ska bidra till en rad av målen i den gröna given och tidigare målsättningar. Med stöd i en kombination av frivilliga och bindande åtaganden har strategin ett antal mål på lång sikt, till 2050 och medellång sikt, till 2030.

Målen till 2030, hämtade från olika EU-rättsakter, förslag till rättsakter och beslut är:

- Bekämpa ökenspridning, återställa skadad mark och jord, inklusive mark som har drabbats av ökenspridning, torka och översvämningar, och sträva efter en värld utan nettoförstörelse av mark (mål för hållbar utveckling, SDG 15.3).
- Skadade och kolrika ekosystem av betydelse, inklusiv mark, ska återställas (EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 COM (2020) 380).
- Uppnå en nettominskning av växthusgasutsläppen i EU på 310 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år för sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) (Klimatförordningen COM (2021) 554).
- Uppnå god ekologisk och kemisk status i ytvatten och god kemisk och kvantitativ status i grundvattnet senast 2027 (Ramdirektivet för vatten, direktiv 2000/60/EG).
- Näringsämnesförlusterna ska minskas med minst 50 %.
- Den totala användningen av och risken med kemiska bekämpningsmedel ska minska med 50 % och användningen av mer farliga bekämpningsmedel ska minska med 50 % fram till 2030 (Från jord till bord-strategin COM (2020) 381).
- Betydande framsteg ska göras med att sanera förorenad mark (EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 COM (2020) 380).

Målen till 2050, hämtade från olika EU-rättsakter, förslag till rättsakter och beslut är:

- Inget nettoinspråktagande av mark (Färdplan för ett resurseffektivt Europa KOM (2011) 571, EU:s sjunde miljöhandlingsprogram, beslut nr 1386/2013/EU).
- Markföroreningar bör reduceras till nivåer som inte längre anses skadliga för människors hälsa och naturliga ekosystem och som respekterar planetens gränser, leder till en giftfri miljö (Zero pollution, COM (2021)400).

- Uppnå ett klimatneutralt Europa och, som ett första steg, sträva efter att uppnå landbaserad klimatneutralitet i EU till år 2035 (Klimatförordningen, COM (2021) 554).

2021/22:FPM23

Göra EU till ett klimatrelient samhälle som är helt anpassat till de oundvikliga effekterna av klimatförändringar (Anpassningsstrategin, COM/2021/82.).

Marker anses, enligt strategin, vara i god kondition när de är i god kemisk, biologisk och fysisk kondition och därmed kontinuerligt kan tillhandahålla så många av följande ekosystemtjänster som möjligt

Tillhandahålla livsmedel och biomassa, även inom jord- och skogsbruket.

Absorbera, lagra och filtrera vatten, omvandla näringsämnen och andra ämnen, och därigenom skydda grundvattenförekomster.

Vara grunden för liv och biologisk mångfald, inbegripet livsmiljöer, arter och gener.

Fungera som en kolreserv.

Vara en fysisk plattform och ge kulturella tjänster för människor och deras aktiviteter.

Fungera som källa för råvaror.

Vara ett arkiv över geologiska, geomorfologiska och arkeologiska arv.

1.2.2 Mark för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna

För att mark ska kunna medverka till att uppnå klimatneutralitetsmålet och bidra till klimatanpassningen kommer kommissionen, i linje med 55 %-paketet, lägga fram bindande förslag i förslaget till rättsakt om återställande av natur och andra förslag kopplat till bland annat det globala våtmarksinitiativet av FAO och UNEP.

1.2.3 Mark och den cirkulära ekonomin

1.2.3.1 En säker, hållbar och cirkulär användning av schaktmassor

Kommissionen pekar i strategin på att schaktmassor bör hanteras i linje med avfallshierarkin och i första hand återanvändas och i sista hand deponeras. För att separera förorenad jord från ren jord måste strömmarna övervakas närmare genom hela värdekedjan, med spårbarhet och kvalitetskontroll som säkerställs från uppgrävningsplatsen till slutmottagaren.

- Undersöka strömmar av schaktmassor som genereras, bearbetas och återanvänds i EU samt fastställa riktmärken för marknadssituationen i medlemsstaterna senast 2023.
- Som ett led i utvecklingen av en rättsakt om markhälsa överväga behov av och potentialen hos effekterna av rättsligt bindande bestämmelser om ett ”pass för schaktmassor” och tillhandahålla vägledning för införandet av ett sådant system. Passet bör spegla schaktmassornas kvantitet och kvalitet för att säkerställa en säker hantering.

1.2.3.2 Minska ianspråktagandet av mark och hårdgjorda ytor med hjälp av cirkulär markanvändning

Kommissionen ser behov av att tillämpa en markplaneringshierarki där man i första hand undviker att ta mark i anspråk och skapa hårdgjorda ytor, i andra hand återanvänder mark som redan har tagits i anspråk eller hårdgjorts, i tredje hand minimerar påverkan genom att använda marker som redan är i ett mindre gynnsamt skick och i sista hand kompenserar för den negativa påverkan i det fall ny mark ändå måste tas i anspråk

Kommissionen planerar också att:

Definiera nettoianspråktagande av mark i rättsakten om markhälsa.

Som del av konsekvensbedömningen för rättsakten om markhälsa, sätta krav på medlemsstaterna att rapportera framsteg i sina mål för ianspråktagande av mark.

Som del av konsekvensbedömningen för rättsakten om markhälsa, överväga alternativ för övervakning och rapportering av målen om inget nettoianspråktagande av mark och genomförandet av hierarkin för ianspråktagande av mark.

Ge vägledning till myndigheter och privata företag om hur hårdgörning av mark kan minskas samt utbyte av bästa praxis, tillsammans med en översyn av EU:s riktlinjer för hårdgörning av mark senast 2024.

Medlemsstaterna uppmanas att:

Senast 2023 fastställa ambitiösa nationella, regionala och lokala mål för att minska nettoianspråktagandet av mark fram till 2030 för att på ett mätbart sätt bidra till EU:s mål för 2050, och rapportera om framstegen.

Integrera ”hierarkin för ianspråktagande av mark” i sina stadsförgröningsplaner (se faktapromemoria 22019/20:FPM43 och planen för återställande av natur) genom lämplig lagstiftning och genom att fasa ut ekonomiska incitament som skulle strida mot denna hierarki, som lokala skatteförmåner för omvandling av jordbruksmark eller naturlig mark till bebyggda miljöer.

1.2.3.3 Sluta näringsämnes- och kolkretsloppet

Kommissionen planerar i konsekvensbedömningen för förslag till en rättsakt om markhälsa bedöma vilka åtgärder som kan bidra till att uppnå målet om att minska förlusterna av näringsämnen med minst 50 % (vilket leder till en minskad användning av gödselmedel på minst 20 %), inklusive möjligheten att göra målet rättsligt bindande.

1.2.4 FÖREBYGGA JORD- OCH MARKFÖRSTÖRING OCH ÅTERSTÄLLA AV MARK

1.2.4.1 En hållbar markförvaltning som standard

För att främja en hållbar markförvaltning planerar kommissionen bland annat att:

- Som en del av rättsakten om markhälsa, och mot bakgrund av en konsekvensbedömning bedöma kraven för en hållbar användning av mark, inklusive möjligheten att fastställa rättsliga krav.
- I samråd med medlemsstater och intressenter utarbeta metoder för ”hållbar markförvaltning”, inkluderande regenerativt jordbruk i enlighet med agroekologiska principer, som anpassas efter den stora variationen av jordekosystem och jordmåner, och identifiera ohållbara metoder för markförvaltning.
- Medverka till att medlemsstaterna med egna nationella medel inrättar initiativet ”kostnadsfria markundersökningar”, till för de markägare som önskar. Detta kompletterar de skyldigheter medlemsstater har gällande provtagning av mark.
- Inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och i nära samarbete med medlemsstaterna fortsätta att sprida framgångsrika lösningar för en hållbar förvaltning av mark och näringsämnen,

- Inkludera bevarande, återställning och hållbar användning av mark i sina program inom ramen för EU:s sammanhållande politik genom att dra nytta av EU:s riktlinjer om integrering av ekosystem och ekosystemtjänster i beslutsfattandet (SWD (2019) 305 om integrering av ekosystem och ekosystemtjänster i beslutsfattande
- Säkerställa att EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP) bidrar till en förbättring av markhälsan i linje med analysen av de strategiska planerna och behovsbedömningen. Detta ska bland annat göras genom ambitiösa strategiska planer inom CAP som innehåller tillräckliga insatser för miljön och i linje med kommissionens rekommendationer.
- På lämplig nivå inrätta initiativet ”kostnadsfria markundersökningar”.

1.2.4.1 Förebygga förorening av mark

Kommissionen pekar på att det mest effektiva sättet att uppnå rena och friska jordar är att förhindra punktvisa markföroreningar vid källan. Detta kan uppnås genom en ren industri, hållbar produktdesign, förbättrad återvinning, avfallshantering och återvinning av näringsämnen, effektivare användning av gödselmedel eller minskad användning av bekämpningsmedel med tillhörande risker mm.

Förutom redan inrättad lagstiftning för att förhindra att farliga ämnen släpps ut i mark och miljö, planerar kommissionen bl.a.:

- Att genom förordningen om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) begränsa den avsiktliga användningen av mikroplaster samt begränsa alla icke väsentliga användningsområden för per- och polyfluoralkylämnen (PFAS).
- Se över direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel och utvärdera direktivet om avloppsslam senast 2022.

1.2.4.2 Återställande av skadad mark och sanering av förorenade områden

Senast 2050 bör markföroreningarna minskas till nivåer som inte längre anses vara en risk och som respekterar planetens gränser, vilket leder till en giftfri miljö (Zero Pollution COM (2021) 400). Inom ramen för lagstiftning

om markhälsa planerar kommissionen undersöka behovet av rättsliga bestämmelser för att göra rapportering av förorenade områden obligatorisk och enhetlig i hela EU.

2021/22:FPM23

Det finns ingen gemensam EU-strategi för historiskt förorenade områden eller förorenade områden som saknar ansvarig ägare vilket är en lucka i lagstiftningen. Det är viktigt att alla medlemsstater identifierar, för ett register, riskbedömer och slutligen sanerar förorenade områden., vilket krävs för att uppfylla åtaganden på global nivå om förvaltningen av förorenade områden (Resolutionerna 3/4 om miljö och hälsa och 3/6 om hantering av markföroreningar från UNEA-3, Agenda 2030 för hållbar utveckling (mål 3.9 och 15.3), Minamatakonventionen (artikel 12), Stockholmskonventionen (artikel 6) och Ostravaförklaringen från den sjätte ministerkonferensen om miljö och hälsa).

Som en del av konsekvensbedömningen för förslag till en rättsakt om markhälsa planerar kommissionen att:

- Överväga alternativ för rättsligt bindande bestämmelser för att i) identifiera förorenade områden ii) inventera och inrätta ett register över dessa platser och iii) senast 2050 sanera de platser som utgör en betydande risk för människors hälsa och miljö.
- Bedöma möjligheten att införa ett markkvalitetssintyg för marktransaktioner för att ge markköparna information om markens egenskaper och hälsotillstånd.

Kommissionen planerar bland annat även att:

- Senast 2024 utarbeta en prioriteringslista på EU-nivå för föroreningar som utgör betydande risk för markkvaliteten och som kräver uppmärksamma och prioriterade åtgärder.
- Medlemsstaterna uppmanas att: Inrätta ett system med markkvalitetsintyg för marktransaktioner om detta inte ingår i rättsakten om markhälsa.

1.2.5 KUNSKAPEN OM MARK MÅSTE FÖRBÄTTRAS

För att täcka luckor som finns gällande övervakning av mark kommer kommissionen bland annat att:

- I förslag till rättsakt för markhälsa överväga att inrätta bestämmelser om övervakning och rapportering om markens

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Först när de initiativ som finns i strategin konkretiseras och realiseras kommer det gå att bedöma eventuella förslags effekter på svenska regler. Det gäller inte minst förslag till ny rättsakt.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Det finns inga förslag i strategin som är direkt kostnadsdrivande. Däremot finns flera förslag, exempelvis om ökad rapportering och undersökningar, som på sikt kan bli kostnadsdrivande för staten, kommunerna och enskilda företag så som jord- och skogsbruk. Så länge omfattningen genomförandet av strategin inte är klar går det inte att uppskatta kostnaden. Kommissionen återkommer med en konsekvensanalys när förslag till rättsakt tas fram. Eventuella kostnader som förslagen kan leda till för den nationella budgeten ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statens budget som riksdagen beslutat om (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95FiU5, rskr. 1994/95:67). Utgiftsdrivande åtgärder på EU-budgeten ska finansieras genom omprioriteringar i den fleråriga budgetramen (MFF).

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer i att marken är en viktig resurs som behöver värnas och att den på sina håll är hotad till skada för klimatet, den biologisk mångfalden, människors hälsa, livsmedelsproduktionen och den cirkulära ekonomin. Markens många ekosystemtjänster behöver upprätthållas och till viss del förbättras. God markhälsa är en förutsättning för biologisk mångfald och är för att marken kan fungera som kolsänka.

Regeringen delar kommissionens åsikt att mål som är i samklang med globala mål är eftersträfvansvärda och bör kunna följas. Regeringen anser att de karakteristika strategin lyfter fram för mark som varande i gott kemiskt, biologiskt och fysikaliskt skick är en god utgångspunkt för kommande diskussioner om markkvalitet.

Regeringen välkomnar den övergripande visionen om hälsosamma och resilianta mark- och jordekosystem inom EU till 2050. Regeringen värnar samtidigt om subsidiaritetsprincipen och om vikten av att respektera olika nationella och lokala förutsättningar, inkl. de ansträngningar som redan gjorts och medlemsstaternas olika utgångspunkter.

Regeringens utgångspunkt är att markfrågorna i huvudsak är nationell kompetens med begränsad gränsöverskridande betydelse och ser därför generellt att utrymmet för EU-lagstiftning inom området är begränsat och kommer att, i det fortsatta arbetet, bevaka att förslag som läggs respekterar kompetensfördelningen i fördraget, subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Eftersom strategin i flera fall refererar till målsättningar som beslutats i andra processer avser regeringen att föra fram att det är viktigt med tydlighet i det fortsatta arbetet för att undvika oklarheter och dubbelarbete. Gränsövergripande aspekter kopplat till markfrågan tex. klimat och biologisk mångfald är i huvudsak redan reglerade genom andra rättsakter eller EU-policys.

Regeringen är tveksam till om målen för god markhälsa bäst nås genom en ny EU-rättsakt. Det är inte säkert att den administrativa och byråkratiska kostnaden som en ny rättsakt innebär är proportionell gentemot att integrera målen i redan befintliga och planerade policys och rättsakter eller som fortsatt nationell kompetens.

Regeringen är tveksam till om olika regler i medlemsländerna riskerar konkurrens på lika villkor (a level playing field) inom jord/markområdet i en omfattning som rättfärdiggör den administrativa och förhandlingsmässiga insatsen som harmoniserade regler innebär. Här behöver KOM presentera en djupgående kostnad-nyttoanalys som tar hänsyn till regionala variationer. De fysiska förutsättningarna är mycket olika i olika medlemsstater. Att exempelvis minska ianspråktagandet av mark och hårdgjorda ytor kan visserligen vara positivt men i vilken omfattning och hur det ska göras måste främst avgöras på lokal nivå utifrån lokala förutsättningar och behov. Regeringen vill följa frågan noga, bl.a. med avseende på de potentiellt stora samhällsekonomiska konsekvenser som kan bli följd av kommande förslag beroende på vad de innehåller.

Regeringen är förstående för behovet av att på EU-nivå kunna följa utvecklingen i status för marken i unionen då det är resurser som är basala för livsmedelsproduktion, vattenrening och kolinbindning med mera. Regeringen ser dock en risk för oproportionerligt höga kostnader för övervakning och rapportering. Regeringen avser därför att verka för att minska provtagnings- och rapporteringskrav som inte ger ett tydligt mervärde.

Regeringen anser inte att det ska införas ett generellt EU krav på att medlemsstaterna erbjuder ”kostnadsfria” jordprover till markägare.

När det gäller förorenad mark så ställer sig regeringen positiv till högre ambitionsnivåer för arbetet inom EU, vilket bedöms vara i linje med miljökvalitetsmålet Giftfri miljö. Sverige har redan kommit långt i sitt arbete och det är viktigt att man vid en sådan målsättning tar hänsyn till att medlemsländer kommit olika långt. Principen om att förorenaren betalar är en viktig utgångspunkt i detta arbete. När det gäller eventuellt rättsligt bindande bestämmelser för att identifiera, rapportera och senast 2050 sanera

de förorenade platser som utgör en betydande risk för människors hälsa och miljö så är det viktigt att detta inte skulle leda till omotiverat ökade kostnader eller för betungande administration. Sverige har redan inventerat hela landet på mark och har ett system för riskklassning, register mm. Regeringen kan konstatera att rapporteringen för detta område inom EU som det ser ut idag skiljer sig mellan olika medlemsländer och ser därför svårigheter med att jämföra mellan länder. Krav på rapportering inom EU skulle därför kräva viss harmonisering av riskbedömningar och riskklassificeringar av förorenad mark. Det är inte helt tydligt vad områden som utgör en betydande risk för människors hälsa och miljö skulle betyda i antal områden i Sverige. I Sverige finns det ca 1 100 områden som utgör mycket stor risk för människors hälsa och miljö (riskklass 1).

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är bara delvis kända.

Tio medlemsstater har i ett brev till kommissionen ställt sig positiva till ett ramverk för marhälsa och tryckt på att få till en lagstiftning men att hänsyn ska tas till nationella särdrag

Många medlemsstater ställer sig positiva till strategin. Flera medlemsstater, även de positiva, har tagit upp behovet av finansiering, vikten av att respektera subsidiaritetsprincipen och att beakta olika nationella och lokala förutsättningar och särdrag

Ett antal medlemsstater har som Sverige uttryckt skepsis inför en ny rättsakt och har understrukt vikten av att beakta nationella förutsättningar och särdrag. Detta kan vara strukturer, regler och jorden/markerna skiljer sig mycket från MS till MS, region till region och att kommande förslag måste respektera detta.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har i sin resolution av 28 april 2021 om skydd av jord/mark (2021/2548 (RSP)) uppmanat kommissionen att lägga fram förslag som kan skydda och återställa unionens marker.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Strategin har inte remitterats.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Inte aktuellt då det rör sig om ett meddelande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen är inte tillämplig eftersom det inte rör sig om ett förslag till rättsakt.

Kommissionen gör en indirekt bedömning av proportionaliteten i potentiella framtida förslag genom att peka på hur viktig markens förmåga till bl.a. kolbindning är, omfattningen av förlust av mark vid jorderosion med mera. Eftersom det inte finns ett konkret förslag till rättsakt går det inte att analysera om t.ex. nämnda markvalitetsintyg eller certifiering av jordar vid markövertagande är proportionerliga eller ens har någon effekt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Efter medlemsstaternas miljöministrar har getts möjlighet att kommentera strategin på miljørådet den 20 december kommer kommissionen arbeta med att genomföra de aviserade initiativen. Det inkommande franska ordförandeskapet har än så länge inte planerat för rådslutsatser om strategin. Förslag till rättsakt är planerat läggas fram första halvåret 2023.

Kommissionen har informerat att rättsakten planeras att presenteras tidigt 2023. Kommissionen planerar ett samråd under andra kvartalet 2022 följt av en konsekvensbedömning. Detta innebär att förslaget borde kunna presenteras och börja diskuteras första kvartal 2023.

4.2 Fackuttryck/termer

Schaktmassor: Det som uppkommer vid utgrävningar för bygg- och vägprojekt. I den engelska version av strategin är det "excavated soil" som i den svenska version översätts till "uppgrävd jord" vilket inte är den svenska beteckningen.

Jord/mark: Strategin i den engelska utgåvan handlar om "soil". Det finns ingen översättning till svenska som omfattar alla betydelser av "soil". I denna faktagenomemoria används båda beteckningarna jord och mark då båda

förekommer i svenska policys och regler, som t.ex. förorenat mark men också jordtyper och jordkvalitet. Det svenska begrepp som generellt i detta sammanhang ligger närmast "soil" bedöms dock vara "mark".

2021/22:FPM23